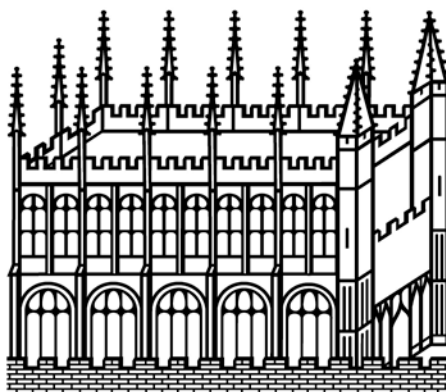

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

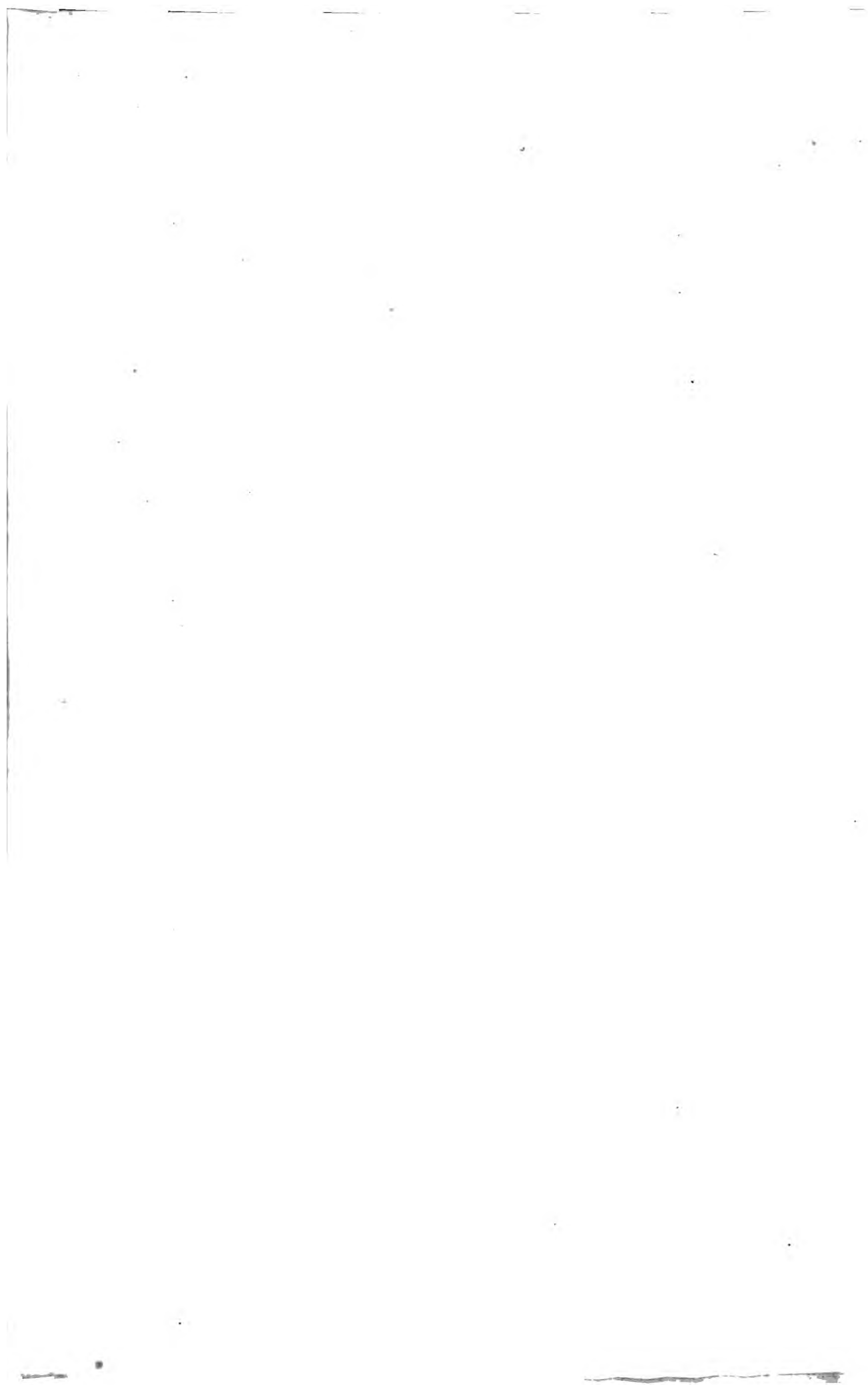
For more information see:

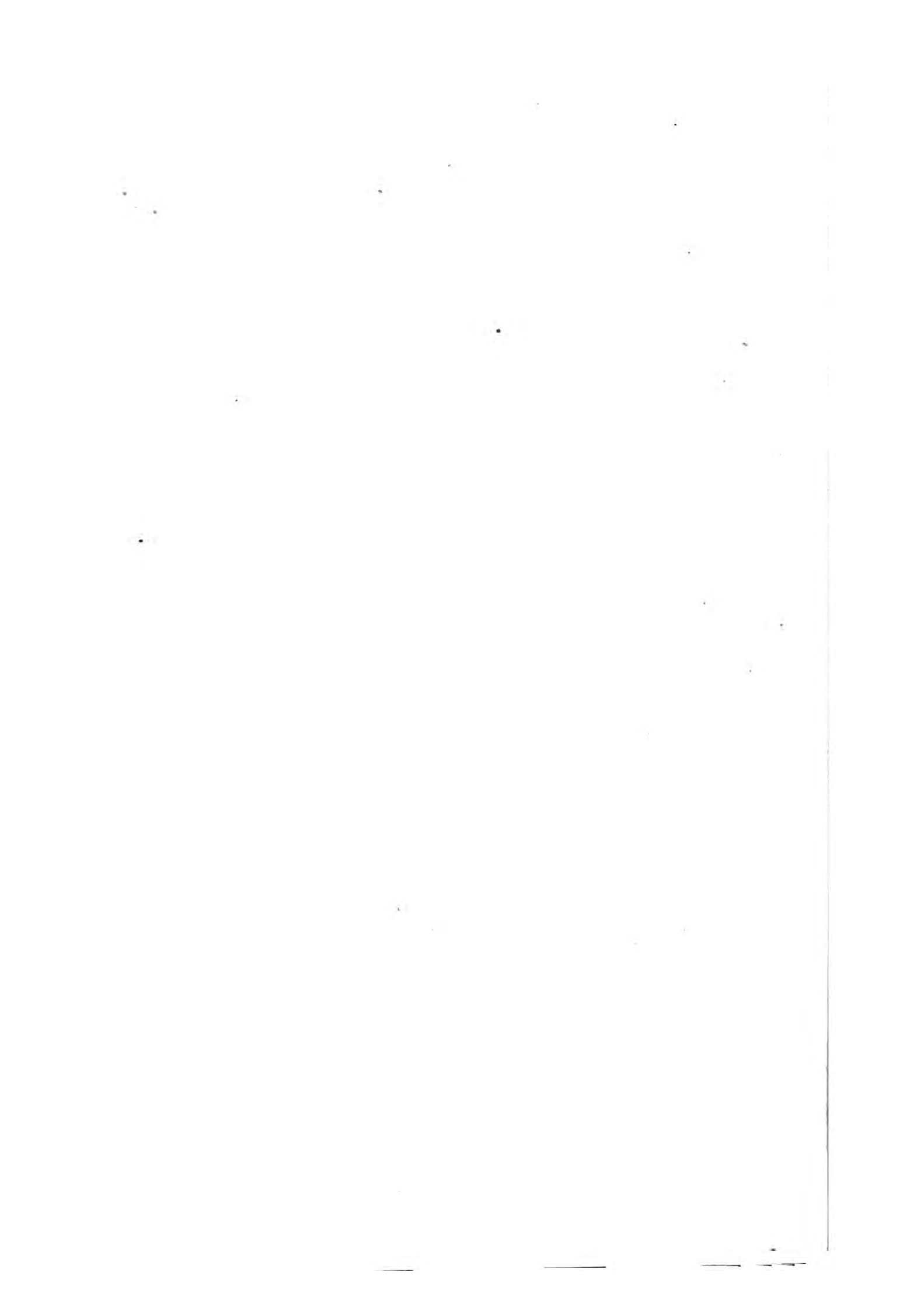
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

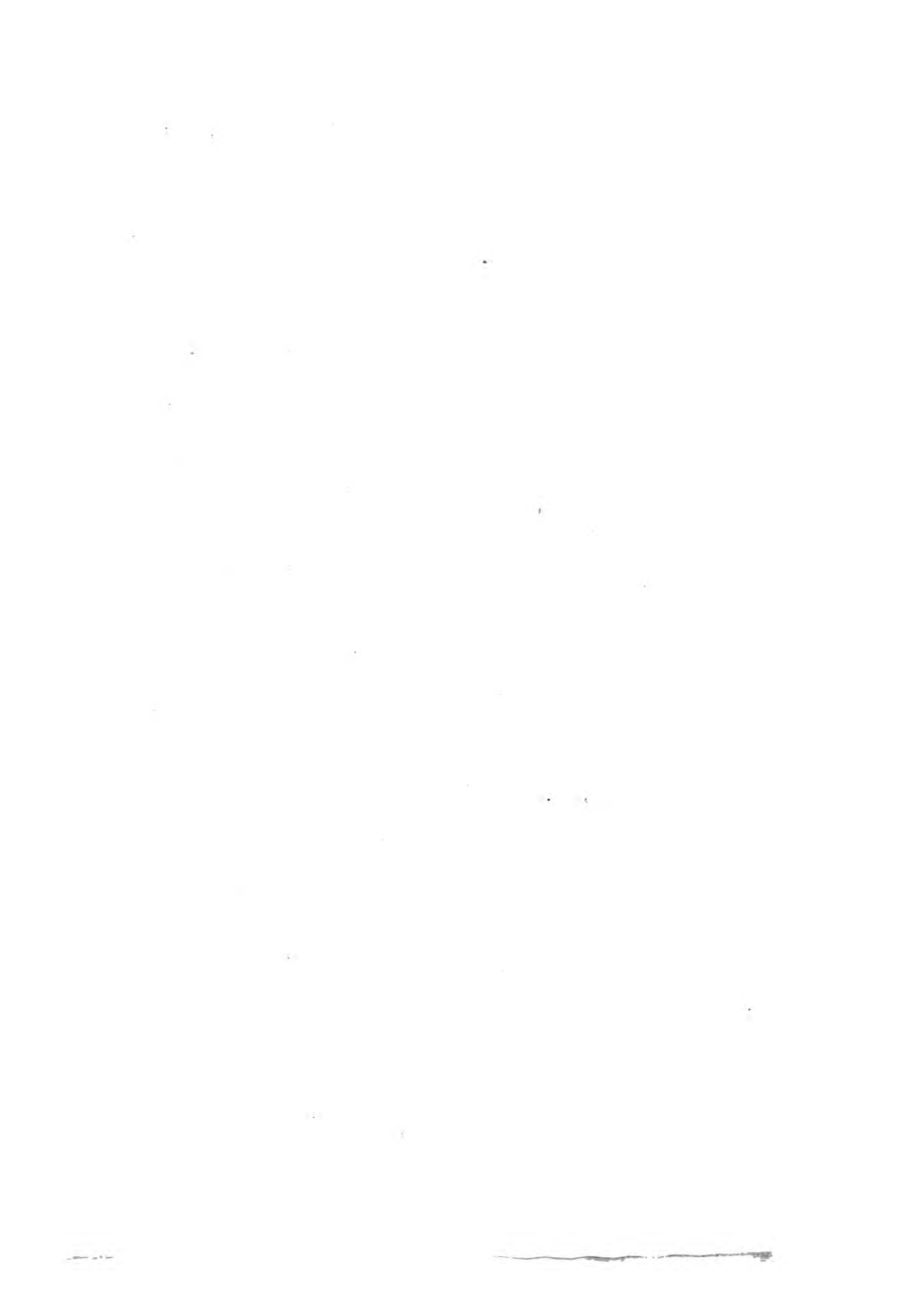

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

Muhammed Näsir Ali
Näsir al-sibyan
Lubbock 1876

لکھنؤ
 سیکرٹری
 قاضی
 خندان
 دیو
 واحد
 یازده
 مولوی
 لکھنؤ

میس از شناسگالی جهان آفرین و در دوسرایی خاتم المرسلین در پرده مبارکه درین اوان فرخنده عنوان
رساله نادر مفید الخصال و لیسان لائق آموزش و تعلیم مکتب نشینان موسوم به ناصر الصبیان معروض
مجموعه و ناصری تالیف و تلیق ادب آموز علم و فن واقف روز سخن مقبول بایگاه علمینی مولوی ناصر علی
صاحب غیاث پوری ثم الآر وی تصحیح و تفسیر کرده پرواز علوم ماهر و قائل فنون شیوا زبان بلاغت آفرین مولوی
محمد یاسین صاحب کرام الله البین مطبع گرامی علی هم و الاکرم ابرخا مهر ضیا نامور و مشهور
نقش نو کا شهر صاحب نام اقباله مقام کنند در ماه نو بر ششم بمطابق ماه شوال ۱۲۹۵ هجری قمری نقض الطبع و غیر
نقش

مصدر	منع مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	نهی
نوشتن	نکشتا	نوشت	خواهد نوشت	می نویسد	بنویس	مویس
نویسایند	نکوشانا	نویسایند	خواهند نویسایند	می نویسایند	بنویسایند	نویسایند
نوشتیدن	پنیا	نوشتید	خواهید نوشتید	می نوشتید	بنوش	منوش
نوشتانیدن	پلانا	نوشتانید	خواهید نوشتانید	می نوشتانید	بنوشتان	منوشتان
نهادن	رکھنا	نهاد	خواهد نهاد	می بنهد	بهنه	منه
نہفتن	چھپنا چھپانا	نہفت	خواهد نہفت	.	.	.
نیوشتیدن	سنا	نیوشتید	خواهید نیوشتید	می نیوشتید	بنیوش	منیوش

باب واو

واخیدن	دھنا چھکنا	واخید	خواهد واخید	می واخد	بواخ	مواخ
ورزیدن	اختیار کرنا	ورزید	خواهد ورزید	می ورزد	بورزد	مورزد
ورغلانیدن	سبکنا	ورغلانید	خواهد ورغلانید	می ورغلانید	بورغلان	مورغلان
وزیدن	ہوا چلنا	وزید	خواهد وزید	می وزد	بورزد	موز

باب باو ہوز

برسیدن	ڈرنا	برسید	خواهد برسید	می برسد	براس	مراس
برسایند	ڈرانا	برسایند	خواهد برسایند	می برسایند	برسان	مرسان
بشتن	چھوڑنا	بشت	خواهد بشت	.	.	.
بلیدن	چھوڑنا	بلید	خواهد بلید	می بلد	بیل	میل

باب یامی مشتاة سحتانی

یارستن	سکنا	یارست	خواهد یارست	می یارد	.	.
یافتن	پانا	یافت	خواهد یافت	می یابد	بیاب	سیاب

حرف کسر

از ہر مصدر یک خواند حسب ابط مرقوم دلی صیغہ را اشتقاق نمایند و ہر نفی نقطہ حرف ن یا دل صیغہ کو اشتقاق

مصدر	معنی مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	نهی
باب میم						
مالیدن	لنا	مالید	خواهد مالید	می مالد	بال	مال
ماندن	رہنا مشایهونا	ماند	خواهد ماند	می ماند	بان	مان
مانستن	مشایه ہونا	مانست	خواهد مانست	می ماند	بان	مان
مردن	مرنا	مرد	خواهد مرد	می میرد	بمیر	میر
مکیدن	چوسنا	مکید	خواهد مکید	می مکد	بک	مک
مکانشیدن	چوسوانا	مکانشید	خواهد مکانشید	می مکاند	بکان	مکان
میزیدن	موتنا	میزید	خواهد میزد	می میرد	بمیز	میز
باب نون						
نازیدن	نازنا ناز کرنا	نازد	خواهد نازید	می نازد	بناز	سناز
نالیدن	شور کرنا دنا	نالید	خواهد نالید	می نالد	بنال	سنال
نامیدن	نام رکھنا	نامید	خواهد نامید	می نامد	.	.
نیشستن	لکھنا	نیشست	خواهد نیشست	.	.	.
نشستن	بیٹھنا	نشست	خواهد نشست	می نشیند	بنشین	منشین
نشانیدن	بھانا	نشانید	خواهد نشانید	می نشاند	بنشان	منشان
نکوینیدن	بہمی کرنا برکھنا	نکوید	خواهد نکوید	می نکوید	.	.
نگاشستن	لکھنا	نگاشت	خواهد نگاشت	می نگارد	بنگار	سنگار
نگریستن	دیکھنا	نگریست	خواهد نگریست	می نگرد	بنگر	سنگر
نمودن	کرنا دیکھنا دکھانا	نمود	خواهد نمود	می نماید	بنماید	سمنماید
نواختن	بجانا نوازنا	نواخت	خواهد نواخت	می نوازد	بنواز	سنواز
نوریدن	لپٹنا	نورید	خواهد نورید	می نوردد	بنورد	سنورد
نوشتن	لپٹنا	نوشت	خواهد نوشت	.	.	.

کتاب
ابیجان محمد بهادر نامری
تألیف
مستقبل
حال
امر
نهی
مصدر
معنی مصدر
ماضی
مکیدن
مکانشیدن
میزیدن
نازیدن
نالیدن
نامیدن
نیشستن
نشستن
نشانیدن
نکوینیدن
نگاشستن
نگریستن
نمودن
نواختن
نوریدن
نوشتن

مصدر	معنی مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	نهی
م	طپانیدن	ترپانا	طپانید	می طپانید	بپان	مطپان
م	طرازیدن	نقش کرنا	طرازید	می طرازید	ب طراز	م طراز
م	طلبیدن	بلانا مانگنا	طلبید	می طلبید	بطلب	مطلب
باب عین معجمه						
م	غار تیدن	لوشنا	غار تید	خواهد غارتید	.	.
ل	غریدن	شور کرنا	غرید	خواهد غرید	بغر	مغر
ل	غلطیدن	لوشنا	غلطید	خواهد غلطید	بغلط	مغلط
م	غلطانیدن	لوشنا	غلطانید	خواهد غلطانید	بغلطان	مغلطان
ل	غنودن	او گمنا	غنود	خواهد غنود	.	.
باب ف						
ل	فاشیدن	جهائی لینا	فاشید	خواهد فاشید	بفاش	مفاش
ل	فادون	کرنا پیرنا	فاد	خواهد فاد	می فاد	.
م	فستادن	بھیجنا	فستاد	خواهد فستاد	می فستاد	مفست
ل	فرسودن	گستاخ پراکندن	فرسود	خواهد فرسود	می فرساید	مفرسای
م	فرمودن	فرمانا	فرمود	خواهد فرمود	می فرماید	مفرمای
م	فروختن	بیچنا	فروخت	خواهد فروخت	می فروشد	مفروش
م	فروشانیدن	بیچوانا	فروشانید	خواهد فروشانید	می فروشانند	مفروشان
م	فرغیدن	فریت کھانا	فرغیت	خواهد فرغیت	می فریبید	مفریب
م	فرزودن	فریت دینا	فرود	خواهد فرود	می فراید	مفرای
ل	فسردن	فسخ کرنا	فسرد	خواهد فسرد	می فسرد	.
م	فشاندن	جھاڑنا	فشاند	خواهد فشاند	می فشاند	مفشان
م	فشرودن	چوڑنا گرونا	فشرد	خواهد فشرود	می فشرود	مفشر

از سر دی بگو
شدن ۱۱
سودی
معجم الصبیان
باب عین معجمه
باب ف

از این نشانه‌ها
در جدول
بسیار است

مصدر	معنی مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	نهی
ستاییدن	سراپنا	ستاید	خواهستاید	می‌ستاید	ستای	ستای
ستیدن	لینا	ستد	.	.	.	.
ستردن	موند ناموندانا	سترد	خواهد سترد	می‌سترد	.	.
ستودن	تعریف کرنا	ستود	خواهد ستود	.	.	.
ستیزیدن	لرنا	ستیزید	خواهد ستیزید	می‌ستیزد	ستیز	ستیز
ستیزانیدن	لرانا	ستیزانید	خواهد ستیزانید	می‌ستیزاند	ستیزان	ستیزان
سرایدن	گانا	سرایید	خواهد سراید	می‌سراید	سرای	سرای
سیرشتن	گوزحنا	سیرشت	خواهد سیرشت	.	.	.
سزیدن	لایق مونا	سزید	خواهد سزید	می‌سزد	.	.
سفتن	بید حنا	سفت	خواهد سفت	.	.	.
سگالیدن	اندیشه کرنا	سگالید	خواهد سگالید	می‌سگالد	سگال	سگال
سنجیدن	تونا	سنجید	خواهد سنجید	می‌سنجد	سنج	سنج
سنجانیدن	تولانا	سنجانید	خواهد سنجانید	می‌سنجانند	سنجان	سنجان
سوختن	جلانا جلانا روغن کرنا	سوخت	خواهد سوخت	می‌سوزد	سوز	سوز
سوزانیدن	جلانا	سوزانید	خواهد سوزانید	می‌سوزاند	سوزان	سوزان
سودن	کھنا	سود	خواهد سود	.	.	.

باب شین محجم

شاشیدن	پیشاب کرنا	غاشید	خواهد شاشید	می‌شاشد	.	.
شالیتن	لایق مونا	شالیت	خواهد شالیت	می‌شاید	.	.
شیلیدن	چورنایدی	شیلید	خواهد شیلید	می‌شیلد	.	.
شیلانیدن	چورنایدی	شیلانید	خواهد شیلانید	می‌شیلانند	شیلان	شیلان
شتافتن	دورنا	شتافت	خواهد شتافت	می‌شتابد	شتاب	شتاب

مصدر	معنی مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	نهی
ل	رخشیدن	چکنا	رخشید	خواه‌رخشید	می‌رخشد	برخش
م	رخشانیدن	چکانا	رخشانید	خواه‌رخشانید	می‌رخشاند	برخشان
ل	رخیدن	ناپنا	رخید	خواه‌رخید	می‌رخد	برخ
م	رزیدن	رگنا	رزید	خواه‌رزید	می‌رزود	برز
ل	رستن	چپو‌شنا	رست	خواه‌رست	.	.
ل	رستن	اوگنا‌جنا	رست	خواه‌رست	.	.
ل	رسیدن	په‌ونچنا	رسید	خواه‌رسید	می‌رسد	برس
م	رسانیدن	په‌ونچانا	رسانید	خواه‌رسانید	می‌رساند	برسان
ل	رشتن	چرخاک‌نا	رشت	خواه‌رشت	.	.
ل	رفتن	جانا‌چنا	رفت	خواه‌رفت	می‌رود	برو
م	رفتن	بهار‌نا	رفت	خواه‌رفت	می‌رود	بروب
م	روانیدن	بهار‌وانا	روانید	خواه‌روانید	می‌روانند	بروان
ل	رقصیدن	نا‌چنا	رقصید	خواه‌رقصید	می‌رقصد	برقص
م	رقصانیدن	نا‌چوانا	رقصانید	خواه‌رقصانید	می‌رقصانند	برقصان
ل	رسیدن	سجاک‌نا	رسید	خواه‌رسید	می‌رسد	برم
م	رسانیدن	سجکانا	رسانید	خواه‌رسانید	می‌رساند	برمان
ل	رنجیدن	آزوده‌پونا	رنجید	خواه‌رنجید	می‌رنجد	برنج
م	رنجانیدن	آزوده‌کرنا	رنجانید	خواه‌رنجانید	می‌رنجانند	برنجان
م	رنزیدن	رنده‌کرنا	رنزید	خواه‌رنزید	می‌رنزد	برند
ل	روئیدن	اوگنا	روئید	خواه‌روئید	می‌روید	برو
م	رویانیدن	اوگانا	رویانید	خواه‌رویانید	می‌رویانند	برویان
ل	رسیدن	چپو‌شنا	رسید	خواه‌رسید	می‌رسد	بره

مصدر	معنی مصدر	ماضی	مستقبل	حال	امر	منی
ل خفیدن	کماننا	خفید	خواید خفید	می خند	بخف	مخف
ل خلیدن	چمنا	خلید	خواید خلید	می خلد	بخل	مخل
م خلانیدن	چمانا	خلانید	خواید خلانید	می خلاند	بخلان	مخلان
ل خموشیدن	چپ رهننا	خموشید	خواید خموشید	می خموشد	بخموش	مخموش
م خموشانیدن	چپ کرانا	خموشانید	خواید خموشانید	می خموشاند	بخموشان	مخموشان
ن خمیدن	ثیرابونا	خمید	خواید خمید	می خمد	بخم	مخم
م خمانیدن	چرانایرنا	خمانید	خواید خمانید	می خماند	بخمان	مخمان
ل خنیدن	تالی بجانا	خنید	خواید خنید	می خند	بخن	مخن
ل خندیدن	هننا	خندید	خواید خندید	می خندد	بخند	مخند
م خندانیدن	منسانا	خندانید	خواید خندانید	می خندانند	بخندان	مخندان
ل خوابیدن	سوننا	خوابید	خواید خوابید	می خوابد	بخواب	مخواب
م خوابانیدن	سلاناکانا	خوابانید	خواید خوابانید	می خوابانند	بخوابان	مخوابان
م خواستن	چا بنا	خواست	خواهید خواست	می خواهد	بخواه	مخواه
م خواندن	پرسنالانا	خواند	خواهید خواند	می خواند	بخوان	مخوان
م خوانانیدن	پرانانا	خوانانید	خواهید خوانانید	می خوانانند	بخوانان	مخوانان
م خوردن	کمانا	خورد	خواهید خورد	می خورد	بخور	مخور
م خورانیدن	کلاننا	خورانید	خواهید خورانید	می خوراند	بخوران	مخوران
ل خوشیدن	سوکمانا	خوشید	خواهید خوشید	می خوشد	بخوش	مخوش
م خسیدن	ترکانا	خسید	خواهید خسید	می خسد	بخس	مخس
باب دال مهمل						
م دادن	دینا	داد	خواهید داد	می دهد	بده	مده
م دانانیدن	دلانا	دانید	خواهید دانید	می دانند	بدان	مدان

ل خفیدن
ل خلیدن
م خلانیدن
ل خموشیدن
م خموشانیدن
ن خمیدن
م خمانیدن
ل خنیدن
ل خندیدن
م خندانیدن
ل خوابیدن
م خوابانیدن
م خواستن
م خواندن
م خوانانیدن
م خوردن
م خورانیدن
ل خوشیدن
م خسیدن

بسم الله الرحمن الرحيم

پس از حمد و تعالی که مصدر اعمال و افعال است و امر به پیش ناپذیر در زمان ماضی و حال و
استقبال در یکسانی و شکوت کن ترانی در برابر منه معروف است و توصیف بجانی
ما عظم شانی بر هر اسمی موصوف و بعد از لغت رسولی که بهر انبیا رسالتش احتیاج
و دلیل نیست و همیشه مجبول جهت نفی شرکت از ذات جمیع کمالش حاجت تعلیل نیست و بر آل
گرام و اصحاب عطا منش که هر یک سفینه دری اند و نجوم و جی اما بعد میگویی بنده همین فقیر را
تقصیر محمد ناصر علی بن شیخ حیدر علی مرحوم مغفور غیاث پوری قمی از روی که چون نونال
حدیقه جان روح جان عزیز محمد حبیب الرحمن سلمه الله اکنتان از خواندن با الصبیان
که معروف بالف بای ناصر است فراغ حاصل نمود و بفضل تعالی از اشغال خود گوئی
کسبقت ربود و چون که قرابت حصص آخر و دیگر کتب فارسی و حصول سواد و توفیق
عبارات و ملکه تحریر خطوط و رفعات منوط بر دانستن معانی مصادر و دیگر مشتقات آن بود
و تعلیم صفوة المصادر و غیره اطفال خرد سال را فقیر می نمود و لا جرم صرف صغیر اکثر مصادر
خرد و بی معرفت کبیر بعض مصادر را بطرز احسن و اسهل ترتیب و ادم و بمصادر فارسی
نامش نهادم از جناب باری امید واری دارم که خطبه که عبدالقادر بن ناصر این را خوب حفظ کرده
نخوند افتاد الله تعالی از پنهان خود همواره فائز ماند و بالتد التوفیق و علیه التکلیف

سلسله
نویسندگان
بسم الله الرحمن الرحيم
محمد ناصر علی بن شیخ حیدر علی
رحمه الله تعالی
محمد حبیب الرحمن سلمه الله اکنتان
از خواندن با الصبیان
که معروف بالف بای ناصر است
فراغ حاصل نمود و بفضل تعالی
از اشغال خود گوئی
کسبقت ربود و چون که قرابت
حصص آخر و دیگر کتب فارسی
و حصول سواد و توفیق
عبارات و ملکه تحریر خطوط
و رفعات منوط بر دانستن
معانی مصادر و دیگر مشتقات
آن بود و تعلیم صفوة
المصادر و غیره اطفال خرد
سال را فقیر می نمود و لا جرم
صرف صغیر اکثر مصادر
خرد و بی معرفت کبیر بعض
مصادر را بطرز احسن و اسهل
ترتیب و ادم و بمصادر فارسی
نامش نهادم از جناب باری
امید واری دارم که خطبه
که عبدالقادر بن ناصر این را
خوب حفظ کرده نخوند افتاد
الله تعالی از پنهان خود
همواره فائز ماند و بالتد
التوفیق و علیه التکلیف

بعضیای که بر کافضل خلافت وز ما جل جلاله
بن سیدین بن ولید بن سیدین

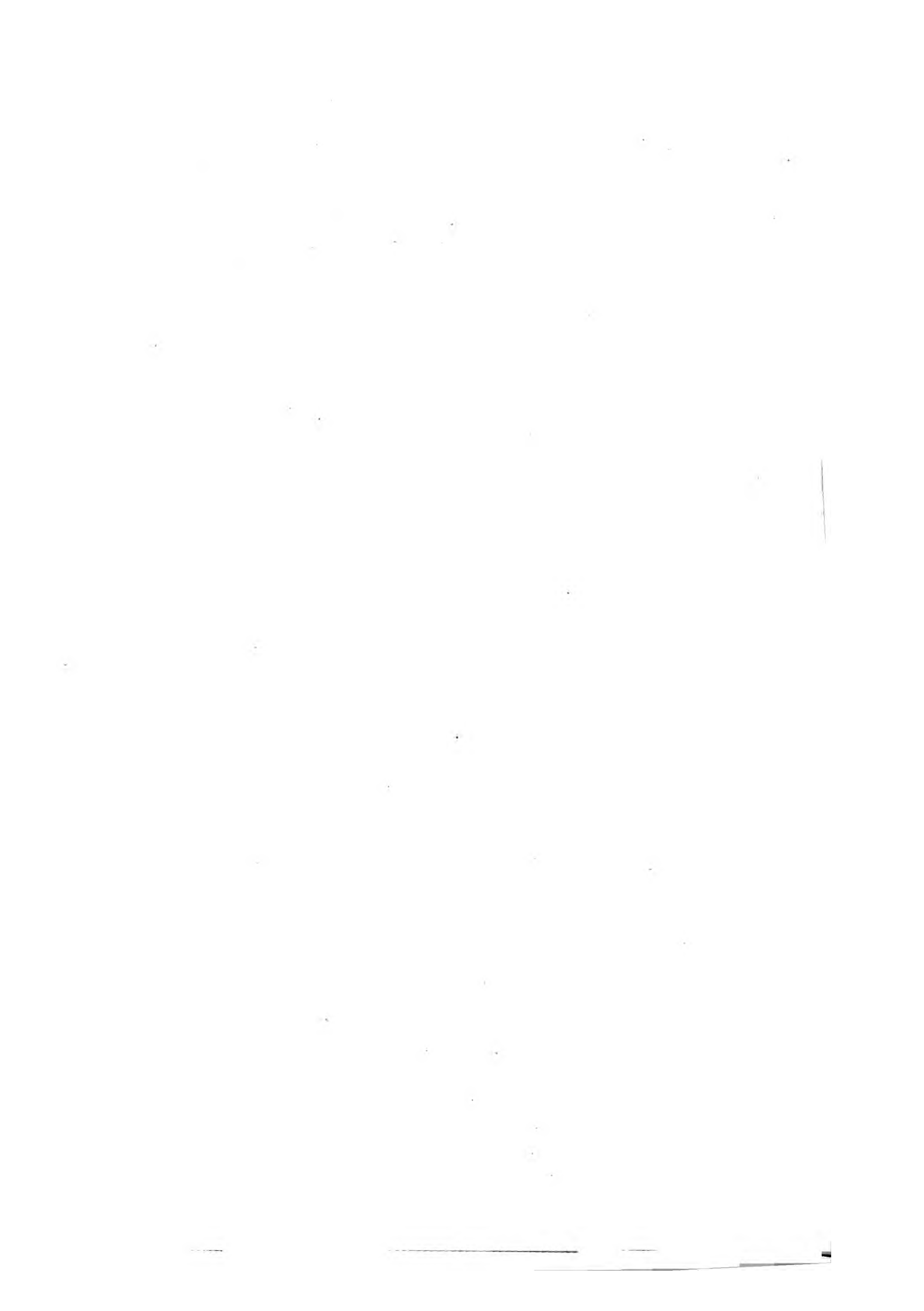
کتاب نافع طفلان قابل من در وچ وستان مفید بتیان سزاوار تعلیم بسیار

یکی از تالیفات در شناس علوم و فنون و قانون خفی مجلی محمد ناصر علی غنی

در مطبع نامی نشانی نو کشور طبع سیرین اجناس

Kāfir al-ṣibyān.

49 D 106

~~49 D 106~~

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Abdul Kishore.

